

2. Amennyiben ingó dolog értékesítéséből kell kiindulni, akkor azt a helyet, ahol a szerződés alapján az értékesített dolgokat leszállították, vagy le kellett volna szállítani, távértékesítés esetében a vevő részére történő fizikai átadás helye, vagy az a hely határozza meg, ahol a dolgokat az első fuvarozónak a vevőhöz történő eljuttatás céljából átadják?

(¹) HL L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.

2008. augusztus 25-én benyújtott kereset – Az Európai Közösségek Bizottsága kontra Olasz Köztársaság

(C-383/08. sz. ügy)

(2008/C 301/30)

Az eljárás nyelve: olasz

Felek

Felperes: az Európai Közösségek Bizottsága (képviselő: L. Pignataro meghatalmazott)

Alperes: Olasz Köztársaság

Kereseti kérelmek

- A Bíróság állapítsa meg, hogy az Olasz Köztársaság – mivel elfogadta a legutóbb a 2007. december 17-i rendelettel módosított 2005. augusztus 26-i miniszteri rendelet előírásait, amelyek kötelezővé teszik az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti baromfiúság származási országának feltüntetését – nem teljesítette az élelmiszerek címkézésére, kiszerezésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (¹) 3. cikke (1) bekezdésének 8. pontjából, 18. cikkének (2) bekezdéséből, 2008. június 30-ig a baromfira vonatkozó egyes forgalmazási előírásokról szóló, 1990. június 26-i 1906/90/EGK tanácsi rendelet (²) 5. cikke (3) bekezdésének e) pontjával és 5. cikke (4) bekezdésével, illetve 2008. július 1-jétől kezdődően az 543/2008 bizottsági rendelet (³) 5. cikke (4) bekezdésének e) pontjával és 5. cikke (5) bekezdésével együttes rendelkezésben – eredő kötelezettségeit;
- kötelezze az Olasz Köztársaságot a költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

A Bizottság azt állítja, hogy a más tagállamból származó baromfiúság eredete megjelölésének a legutóbb a 2007. december 17-i

rendelettel módosított 2005. augusztus 26-i rendeletben előírt kötelezettsége sérti 2000/13 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének 8. pontját és 18. cikkének (2) bekezdését a 2008. június 30-ig az 1906/90 rendelet 5. cikke (3) bekezdésének e) pontjával és 5. cikke (4) bekezdésével, illetve 2008. július 1-jétől kezdődően az 543/2008 rendelet 5. cikke (4) bekezdésének e) pontjával és 5. cikke (5) bekezdésével együttes rendelkezésben. E kötelezettség, mint a hús eredete nyomonkövethetőségének biztosítására szolgáló intézkedés előírására az olasz kormány szerint annak következtében került sor, hogy madárinfluenza gócpontokat azonosítottak harmadik országokban.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó kötelezettség ellentétes a 2000/13 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének 8. pontjával. E rendelkezésből ugyanis egyértelműen az következik, hogy az élelmiszerek tekintetében általában a származás vagy eredet helyét csak abban az esetben kell a címkén feltüntetni, ha az ilyen adatok meg nem adása félrevezethetné a fogyasztót a szóban forgó élelmiszer meghatározott származása vagy eredete tekintetében. A közösségi jogalkotó tehát nem úgy ítéli meg, hogy az eredet megjelölése általános és abszolút módon szükséges információ a fogyasztó számára, hanem csak abban az esetben, ha e megjelölés hiánya a fogyasztót félrevezetheti.

Az olasz kormánynak kell bizonyítania, hogy a más tagállamokból származó baromfiúság eredetének a szóban forgó rendeletben előírt megjelölésének kötelezettsége ténylegesen fontos a baromfiúság tekintetében, és ennek hiánya azzal a veszéllyel jár, hogy a fogyasztót félrevezetik. A Bizottság szerint az olasz kormány semmiféle olyan adatot nem bocsátott a rendelkezésére, amely alkalmas annak bizonyítására, hogy az olasz fogyasztó az eredet megjelölésének hiányában tévedésbe esne a baromfiúság eredete vagy származása tekintetében.

A madárinfluenza-válsággal kapcsolatos körülmény nem indokolja, hogy az eredet megjelölésének hiánya miatt vezetheti félre a fogyasztót és hitetheti el vele, hogy a baromfiúság meghatározott eredettel rendelkezik. Az a pusztán tény, hogy az átlagos fogyasztó jelentőséget tulajdonít a termék eredetének, nem jelenti azt, hogy az ilyen jellegű megjelölés hiányában tévedésbe esik a termék valódi eredetét illetően. Ez ugyanis azt feltételezné, hogy a fogyasztó automatikusan meghatározott eredetet tulajdonít a baromfiúságnak, amit az olasz kormány egyáltalán nem bizonyított. Rá kell mutatni továbbá, hogy az állategészségügyi kérdéseket a fogyasztó nem értékelheti, mivel nem rendelkezik az ahhoz szükséges ismeretekkel, hogy az eredet megjelölése alapján értékelni tudja a kockázatot.

Továbbá, a rendelet hivatkozott rendelkezéseit az irányelv 18. cikkének (2) bekezdése értelmében vett közegészségügyi okok sem igazolják, amelyekre az olasz kormány hivatkozott a címkézés kiegészítő kötelezettségének igazolására. A Közösség ugyanis a madárinfluenza elleni küzdelem keretében széles körű, annak biztosítására irányuló állatorvosi intézkedéseket fogadott el, hogy csak az egészséges baromfiúság juthasson be a Közösségbe és kerüljön ott értékesítésre.

A Bizottság szerint irreleváns az olasz kormány azon érvelése, amelynek alapján a hivatkozott közösségi intézkedések nem biztosítják a nyomkövethetőséget, mivel a szóban forgó közösségi intézkedések célja éppen annak a megelőzése, hogy a Közösség területére olyan hús kerüljön, amely olyan harmadik országból származik, ahol madárinfluenza gócpontokat azonosítottak. Tehát ezen intézkedések a forgalomba bocsátás állapotát – amelyre az olasz szabályozás vonatkozik – megelőző helyzetben fejtik ki hatásukat, éppen azért, mert az a céljuk, hogy el lehessen kerülni azt, hogy az olyan harmadik országból származó hús, ahol madárinfluenza gócpontját azonosították, a Közösségbe behozatalra kerüljön. Másrészt a Bizottság olyan intézkedéseket is elfogadott, amelyek biztosítják az olyan madárinfluenza gócpontok elszigetelését, amelyeket esetleg a Közösség területén azonosítottak, oly módon, hogy el lehessen kerülni a fertőzés bármiféle kockázatát. Az Európai Közösségen belül számos arra irányuló állatorvosi intézkedés került elfogadásra, hogy meg lehessen akadályozni a vírusnak a vadon élő madarokról a baromfikra történő átvitelét azokon a területeken, ahol fertőzött madarakat azonosítottak, és meg lehessen akadályozni az esetleges járványszerű jelenségeket a baromfik között.

Az olasz kormány továbbá a szóban forgó rendelettel bevezetett kötelezettség jogszerűségének igazolása céljából az 1760/2000 rendeletre ⁽⁴⁾ hivatkozik, amely a marhahús nyomkövethetőségének rendszerét vezette be, előírva az eredetre vonatkozó címkézést.

A Bizottság azonban azt állítja, hogy ez az intézkedés – a szóban forgó rendeletről eltérően – közösségi intézkedés, és nem nemzeti, tehát egyoldalú intézkedésről van szó, amely alkalmas arra, hogy akadályozza a kereskedelmet. Továbbá, az 1760/2000 rendelet által bevezetett rendszer hatékony érvényesülése nem csupán a termék eredetének puszta megjelölésén alapul, mint az olasz rendelet a baromfihús vonatkozásában, hanem számos adat kombinációján, az állatok azonosításának és nyilvántartásának rendszerét is beleértve.

Az olasz kormány azon érvelését illetően, amely az intézkedést az elővigyázatosság elvére alapítva igazolja, mivel a Bizottság nem bizonyította a tudományos bizonytalanság hiányát a tekintetben, hogy miként terjed át a vírus az emberre, a Bizottság a közösségi ítélkezési gyakorlatnak megfelelően azt állítja, hogy az olasz kormány által az indokolással ellátott véleményre adott válaszában hivatkozott tudományos adatok nem bizonyítják, hogy valóban tudományos bizonytalanság áll fenn a vírusnak az emberre való áterjedése vonatkozásában. A közösségi bíróságok ítélkezési gyakorlata alapján az olasz hatóságokra hárul azon tudományos bizonytalanság bizonyítása, amely igazolja nemzeti intézkedéseknek az elővigyázatosság elve alkalmazásával történő elfogadását, és nem a Bizottságnak kell bizonyítania a tudományos bizonytalanság hiányát, amint azt az olasz kormány sugallja az indokolással ellátott véleményre adott válaszában.

Még el is fogadva azt, hogy az olasz kormány a vírusnak a fertőzött baromfiról általában a háziállatokra és különösen a macskákra történő átvitele korlátozott feltételezésének vonatkozása-

sában bizonyította a valóságos tudományos bizonytalanság fennállását a WHO-nak és az Élelmiszerhatóságnak az olasz kormány által az indokolással ellátott véleményre adott válaszában hivatkozott dokumentumai alapján, a Bizottság mégis azt állítja, hogy az elővigyázatosságnak a szóban forgó rendelet igazolása céljából hivatkozott elve alkalmazása túlzó, és éppen ezért aránytalan az állatok egészsége védelmének célkitűzéséhez viszonyítva, tekintettel az ugyanezen célkitűzés elérésére irányuló számos közösségi intézkedés elfogadására.

Végül, 2008. június 30-ig a baromfira vonatkozó egyes forgalmazási előírásokról szóló 1906/90 rendelet 5. cikke (3) bekezdésének e) pontja és 5. cikkének (4) bekezdése, illetve 2008. július 1-jétől kezdődően az 543/2008 bizottsági rendelet 5. cikke (4) bekezdésének e) pontja és 5. cikkének (5) bekezdése a baromfihús eredete megjelölésének kötelezettségét csak a harmadik országból származó baromfik tekintetében írja elő. Az olasz kormány e vonatkozásban nem hoz fel semmiféle ellenérvet.

⁽¹⁾ HL L 109., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 75. o.

⁽²⁾ HL L 173., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 92. o.

⁽³⁾ HL L 157., 46. o.

⁽⁴⁾ A szarvasmarhák azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, továbbá a marhahús és marhahústermékek címkézéséről, valamint a 820/97/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2000. július 17-i 1760/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 204., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 30. kötet, 248. o.).

A Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio (Olaszország) által 2008. július 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem – Attanasio Group S.r.l. kontra Comune di Carbognano

(C-384/08. sz. ügy)

(2008/C 301/31)

Az eljárás nyelve: olasz

A kérdést előterjesztő bíróság

Tribunale Amministrativo Regionale del Lazio

Az alapeljárás felei

Felperes: Attanasio Group S.r.l.

Alperes: Comune di Carbognano